

Zápis ze 13. schůze výboru pro sociální politiku konané dne 24. listopadu 2011

Schůzi výboru zahájil předseda výboru Martin Vacek v 9.10 hodin. V úvodu omluvil poslance Čechlovského, Navrátilovou, Semelovou a předložil poslancům písemný návrh programu 13. schůze. K návrhu nebyly žádné připomínky, pro program se vyslovilo 14 poslanců, všichni přítomní. Návrh byl přijat.

Prvním projednávaným bodem byl vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu ČR k informaci doporučení MOP č. 200 o HIV a AIDS a světě práce a stanovisko vlády k němu, sněmovní tisk **388**. Návrh za MPSV odůvodnil 1. náměstek ministra práce a sociálních věcí Vladimír Šiška. Upozornil poslance, že jde o informaci k některým doporučením a tisk nemá charakter mezinárodní smlouvy, nepodléhá ratifikaci a nevyplývají z něj žádné mezinárodně právní závazky. Se zpravodajskou zprávou vystoupil poslanec Jaroslav Eček, který doporučil v souladu s návrhem vlády vzít na vědomí doporučení MPO č. 200 a schválit stanovisko vlády k doporučení. Na závěr projednávání tohoto bodu předložil návrh **usnesení č.73**, pro které se vyslovilo 13 poslanců pro, jeden poslanec se zdržel. O usnesení hlasovali poslanci: Eček, Váhalová, Lesenská, Strnadlová, Emmerová, Opálka, Vacek, Jeník, Chalánková, Řápková, Wenigerová, Witoszová, Pecková, Kohoutová.

Dalším projednávaným bodem byl Návrh státního rozpočtu na rok 2012 - kapitola 313 - MPSV. Návrh za MPSV opět odůvodnil první náměstek ministra Vladimír Šiška. Náměstek ve svém odůvodnění zprávě seznámil poslance s příjmy kapitoly 313 a to ve výši 381,2 mld. a s výškou výdajů 504,8 mld. korun. Návrh kapitoly obsahuje příjmy a výdaje, které jsou spojeny nejen s činností ministerstva, ale i ostatních organizačních složek státu jako je Česká správa sociálního zabezpečení, Úřad práce ČR, Státní úřad inspekce práce, Diagnostické ústavy soc. péče Tloskov, Ústav sociální péče pro zrakově postižené v Brně, Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Brno, Úřad pro mezinárodní právní ochranu dětí a dalších příspěvkových organizací, dále pak také Ústav sociální péče pro tělesně postižené Rabyně. Hlavní váhu výdajů tvoří mandatorní výdaje a to dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pomoc v hmotné nouzi a dávky osobám se zdravotním postižením. Dále pak příspěvek na péči, příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, například důchody vzrostou oproti roku 2011 o 14,4 mld. korun. V

dávkách státní a sociální podpory byl mimo jiné zmíněn i rodičovský příspěvek se zavedením volby, výše a délky čerpání. V oblasti příspěvků na péči podle zákona o soc. službách se očekává výše výdajů 19,99 miliard korun. V závěru doporučil náměstek Šiška návrh ke schválení.

Jako zpravodajka vystoupila poslankyně Lesenská, která upozornila na skutečnost, že rozpočet se už od začátku roku 2012 bude muset předělávat, neboť rozpočet vychází z příliš optimistických odhadů. Nelze očekávat tak rychlý růst a tak příznivý vývoj HDP. Upozornila rovněž na vysokou míru nezaměstnanosti a v závěru zmínila rovněž plánované zavedení úrazového pojištění. V obecné rozpravě vystoupil předseda Vacek, který pokládá předkládaný rozpočet za velmi podhodnocený. Místopředseda Jeník uvedl, že rozpočet je umění možného. Dále vystoupil místopředseda Opálka, který hodnotil rozpočet jako vybalancovaný s tím, že pravděpodobně existuje někde ještě tzv. „vata“. Je nutné počítat s druhým kolem krize, které se promítne do nezaměstnanosti. Upozornil rovněž, že reálná hodnota dávek klesá. Neměl by se ovšem připustit pokles pod určitou míru. Velký problém vidí i v sociálních službách. Neustálé snižování prostředků není únosné. Dále se přihlásila poslankyně Emmerová, která upozornila na jistý konflikt v poskytování zdravotní péče a sociálních služeb. V závěru upozornila na dopis Asociace krajů ČR, který právě ukazuje na neuspokojivou situaci ve financování sociálních služeb, kterou není možné reálně provádět podle navrhovaného rozpočtu. Předseda Vacek doporučil, aby bylo umožněno vystoupit i hostům, a to v dále max. 5 min. Pro tento návrh se vyslovilo 14 poslanců. Návrh byl přijat. Poslankyně Lesenská vznesla dotaz, jak jsou rozděleny prostředky v rámci Mezinárodní ochrany dětí. Dále vystoupila poslankyně Wenigerová, která podpořila stanovisko představitelů kraje s tím, že jí zajímalo, jak probíhá debata mezi Ministerstvem a představiteli kraje. Je třeba vnímat roli poskytovatelů, kteří do jisté míry stojí v první linii. Poslankyně Kohoutová vystoupila s názorem, že v sociální oblasti není nedostatek prostředků, ale spíše jsou prostředky špatně rozdělovány. Obavy z vývoje sociálních služeb v roce 2012 sdílí. Projeví se zde i zvýšení DPH. Upozornila například i na financování sociálního chráněného bydlení. Praha bude mít v této oblasti rozpočet místo původních deset kleslý na pět mld. Nicméně třeba by bylo alespoň pro základní přežití 8 mld. Systém se do budoucna neobejde bez plánování služeb. Komunitní plány jsou nezbytností. V rozpravě dále vystoupil náměstek Vladimír Šiška, který upozornil že 97 % výdajů kapitoly jsou mandatorní. Kapitola tedy nedává příliš velký prostor ke změnám. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 8,8 %. V oblasti sociální práce například pokládá tzv. trojkovou obec za základ ke komunikaci. Platby v sociální oblasti ještě vyvolají řadu jednání. Konsensus je nutný. Přinášená úsporná pravidla by měla především zamezit

zneužívání. Poslankyně Wenigerová se pozastavila nad vysokými čísly v operačním programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. V další rozpravě vystoupily poslankyně Kohoutová a Lesenská. Diskutovala se udržitelnost projektu sociálních služeb. Dále vystoupil Miroslav Čermák, náměstek hejtmána Jihomoravského kraje. Upozornil, že navržený objem finančních prostředků v zákoně o státním rozpočtu je nedostatečný, pokud by se měla udržet kvalita, dostupnost a rozsah sociálních služeb v podobném rozsahu jako v roce 2011. Jako nezbytné se jeví navýšení prostředků v sociálních službách minimálně o částku 8,9 mld. korun. Předseda Vacek upozornil, že dopis by rozhodně neměl být brán na lehkou váhu.

Dále vystoupila předsedkyně odborových svazů ve zdravotnictví a sociální péče Dagmar Žitníková. Uvedla, že ČM komora odborových svazů měla k rozpočtu velké výhrady.

Výhrady vznesla rovněž k prostředkům vynakládaným na aktivní politiku zaměstnanosti. Je zde pokles oproti roku 2008. Průměr se pohybuje kolem 0,8 % HDP, kdežto evropský průměr je 1,3 HDP. Rovněž pokládá za velmi nedůstojný způsob financování soc. služeb, kdy se musí každý rok doslova žebrot o další prostředky. Nutnou specifikaci, která by pokryla mzdové náklady soc. služeb uvedla ve výši dvou miliard korun. Dále vystoupil jako host předseda NRZP Václav Krása. Uvedl, že soc. služby nemohou být financovány formou nenárokových dotací, cesta není ani forma nekomerčního pojištění. V podstatě se opakuje scénář každého roku. Ministerstvo rovněž přišlo s tzv. individuálními projekty, které ovšem negarantovalo a předpokládalo jejich garanci od krajů. Dále například uvedl, že dávka na mobilitu, která má charakter mandatorního výdaje se bude pohybovat kolem 1 mld. korun. Po opravě ministerstva 1,2 mld., takže na kompenzační pomůcky, nákup motorového vozidla a další bude částka 700 mil. korun. Částku pokládá za nedostatečnou. Dále vystoupila poslankyně Váhalová, která uvedla, že je zřejmé, že sociální oblast je podfinancovaná. Lze počítat s nějakými scénáři případně dalšími škrty. Pan náměstek odpověděl, že zatím se jede podle schváleného scénáře, tedy podle schválené legislativy. Předseda výboru Martin Vacek se omluvil z části jednání. Schůzi řídil místopředseda Miroslav Jeník.

V podrobné rozpravě se přihlásila poslankyně Kohoutová, která vznesla doporučení, ve kterém žádá ministra práce a soc. věcí, aby předložil poslancům VSP analýzu vlivu dopadu změny DPH na financování soc. služeb a dále, aby do konce měsíce dubna 2012 předložil poslancům rozklad skutečného vlivu DPH na financování soc. služeb za 1. čtvrtletí 2012. Dále se připojila poslankyně Emmerová, která vznesla žádost, aby ministr práce odpověděl na dopis Asociace krajů ČR podepsaný JUDr. Michalem Haškem a s touto odpovědí seznámil poslance výboru tak i zástupce asociace. V další rozpravě vystoupila poslankyně Wenigerová se souhlasem, aby ministerstvo odpovídalo krajům, neboť osloven byl výbor Poslanecké

sněmovny. Pro návrh posl. Kohoutové se vyslovilo 13 poslanců, návrh byl přijat. Pro návrh poslankyně Emmerové se vyslovilo 11 poslanců, 2 poslanci proti, návrh byl přijat. Na závěr bylo přijato po předložení poslankyní Lesenskou **usnesení č. 74**, ve kterém se doporučuje schválit příjmy a výdaje v ministerstvem předložené výši. Pro návrh se vyslovilo 8 poslanců, 5 poslanců se zdrželo, návrh usnesení byl přijat. O usnesení hlasovali poslanci: Lesenská, Váhalová, Strnadlová, Emmerová, Opálka, Jeník, Chalánková, Řápková, Kohoutová, Wenigerová, Witoszová, Pecková, Eček.

Dalším projednávaným bodem byl návrh poslanců Ivany Řápkové, Zbyňka Stanjury, Petra Gazdíka, Stanislava Polčáka, Martina Vacka, Jany Suché a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., /sněmovní tisk **431**/. Za skupinu předkladatelů návrh odůvodnila poslankyně Ivana Řápková. Upozornila, že proti určitým skupinám obyvatel nelze uplatnit jinou sankci než pokutu. V případě, že přestupce ovšem nemá žádný legální příjem, je pokuta prakticky nevymahatelná. Předkládaným návrhem se zavádí nový tip sankce v podobě zákazu pobytu, při jehož porušení je spáchán trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Zpravodajskou zprávu přednesla poslankyně Jitka Chalánková, která v úvodu provedla jisté upřesnění okruhu předkladatelů. Zpravodajka nicméně v závěru vyjádřila jisté výhrady k zákonu a pozitivní stanovisko je těžko přijatelné. V obecné rozpravě vystoupila poslankyně Váhalová, která uvedla, že zákon obsahuje řadu nesrovnalostí a rizikových věcí. Neřeší dlouhodobé pobyty cizinců, například k stanovisku nepřijímat tento zákon se připojil i veřejný ochránce práv JUDr. Varvařovský. K výhradě proti zákonu se připojila i poslankyně Emmerová. Naopak pro podporu zákona se vyslovila poslankyně Pecková, která v sankci vidí jediný způsob, jak zajistit vymahatelnost práva. Poslankyně Váhalová uvedla, že návrh doposud neprojednal ústavně právní výbor, a že výbor měl vyčkat jeho stanoviska. Poslankyně Kohoutová upozornila, že pokud někdo narušuje svobodu druhého, není to jednání, které by měl zákon zpravidla podporovat. Návrh navíc podpořil Svaz měst a obcí. Jde o systémovou restrikcí.

Na závěr projednávání tohoto bodu bylo přijato **usnesení č. 75**, ve kterém výbor bere na vědomí tento tisk. Pro usnesení se vyslovilo 8 poslanců pro, 3 proti, 2 se zdrželi. O usnesení hlasovali poslanci: Řápková, Chalánková, Váhalová, Eček, Witoszová, Wenigerová, Kohoutová, Jeník, Vacek, Emmerová, Lesenská, Váhalová, Strnadlová. Dále bylo 13 hlasy chválena změna programu a to předřazení bodu 8. před body 4, 5, 6 a 7 a to z důvodu přítomnosti zástupců předkladatele.

Dalším projednávaným bodem byla Vyhláška, kterou se stanoví bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení. Návrh odůvodnil za MPSV náměstek ministra JUDr. Petr Šimerka. Uvedl, že přistupuje s velmi aktuální informací o stavu projednávání Vyhlášky. Situace v oblasti této vyhlášky se totiž do posledních hodin měnila. Prezident právě podepsal zákony, které souvisejí se sociální reformou č. I. Vyhláška by měla přinést komplexnější a více využitelné posudky i pro další aplikace. Lékaři posudkové služby prakticky už od roku 1975 posuzují skutečnosti související se zdravotním stavem postižených. Posudkový lékař bude vycházet z nálezu, který bude mít od odborného lékaře. Nicméně předpokládá se ve velmi krátké době podepsání této Vyhlášky ze strany ministra práce. V obecné rozpravě jako první vystoupila poslankyně Lenka Kohoutová, která vznesla dotaz do jaké míry bylo při tvorbě Vyhlášky přihlédnuto k MKF. Nezná bohužel výsledky včerejší dohody mezi MPSV a NRZP. V rozpravě vystoupil Rostislav Čevela za MPSV, který uvedl, že jak je již uváděno i v RIA, vychází se z principu mezinárodní klasifikaci funkcí (MKF). Problémem je, že musí být schopno 30 tisíc lékařů v systému použít systém kódování. Posudkový lékaři jsou již ti poslední, kteří tento princip de facto dekódují. Poslankyně Kohoutová upozornila, že Vyhláška nekopíruje dohody, které byly učiněny mezi MPSV a výborem. Bohužel, navrhovaný systém neobsahuje požadovaný systém ICF. Výhradu ke skutečnosti, že není diskutován aktuální materiál vyslovil i poslanec Jeník. S pracovním návrhem byl výbor seznámen již dříve. Je možné poskytnout prakticky neprodleně návrh s vyznačenými změnami. V další věcné diskusi vystoupili Vacek, Šimerka, Navrátilová, Wenigerová. Diskutovala se okolnost, že výbor se nemůže vyjádřit k věci, kterou neměl možnost se seznámit. V další rozpravě vystoupila Emmerová, Lesenská, Váhalová. Diskutovala se otázka, kdy výbor, či poslanci výboru mohou ještě k této Vyhlášce vznést svoje připomínky. Předseda Vacek upozornil, že výbor není místo, kde se schvalují vyhlášky. Je-li v zájmu ministerstva, aby se daná problematika pohnula dobrým směrem, mělo by mít samo zájem mezinárodní klasifikaci dostatečně promítnout. Ředitel Čevela uvedl, že systém od začátku neopisuje z učebnic ICF. Systém má tři hlavní aktéry, ošetřujícího lékaře, sociálního pracovníka a posudkového lékaře. Výsledek Vyhlášky a návrhů je výsledkem tvrdého jednání mezi NRZP a MPSV. Dále se řešila otázka doškolení lékařů na systém ICF. V rozpravě vystoupili: Emmerová, Čevela, Kohoutová. V závěru vznesl podpůrné slovo náměstek Šimerka, který upozornil, že ministerstvo je ochotno závěry poskytnout i neaktuálnější stav a to ještě tento den s tím, že je potřeba, aby výbor co nejrychleji dal své připomínky. Po souhlase výboru vystoupil zástupce NRZP dr. Hutař. Potvrdil, že Vyhláška

nekopíruje systém ICF. Odvolal se na skutečnost, která měla být snad posvěcena usnesením výboru, že další forma Vyhlášky bude po dohodě s NRZP. Oproti původním 35 kategoriím se dostalo do návrhu 70, tedy dvojnásobek. Například jedním z problémů bylo zohlednění pohybu na kluzkém povrchu a vymezení zvládnutí mobility. Dále vystoupila za Svaz paraplegiků paní Jenčíková, která podpořila stanovisko poslankyně Lenky Kohoutové. V závěru upozornila, že lidé, kteří jsou aktivní, jsou často demotivováni systémem. Dnešní doba umožňuje zakoupení drahých kompenzačních pomůcek. V mnoha případech tito lidé jsou velmi integrováni, systém této integrace je mnohdy nákladný. Bylo by dobré, aby příspěvek na péči více přihlížel ke zdravotnímu stavu člověka. Dále vystoupila poslankyně Wenigerová, která uvedla, že než špatná Vyhláška, raději žádná. Na závěr byl přednesen návrh usnesení, ve kterém jednak výbor bere na vědomí zprávu a na návrh poslankyně Kohoutové bylo doporučeno žádat ministra, aby zajistil zpracování Mezinárodní klasifikace funkčních schopností disability a zdraví (MKF) vydanou WHO do připravované Vyhlášky. Pro návrh usnesení se vyslovilo 11 poslanců, 1 poslanec se zdržel. O **usnesení č. 76** hlasovali poslanci: Řápková, Chalánková, Váhalová, Eček, Witoszová, Wenigerová, Kohoutová, Jeník, Vacek, Emmerová, Lesenská, Váhalová.

V bodě Sdělení předsedů podvýborů vystoupila poslankyně Pecková, která informovala o konání semináře „Smrt jako součást života“. Bylo dále plánováno jedno jednání podvýboru, které z důvodu neúčasti hlavního aktéra bylo přesunuto na lednový termín. Poslanec Jeník informoval, že 15. prosince spolu s poslankyní Lesenskou zařídí seminář „Nemoci a úrazy z povolání“. Poslankyně Kohoutová informovala, že podvýbor se nesešel, nicméně řeší v této době téma bezdomovectví. Dále byla otevřena otázka konání seminářů v pondělí. V této rozpravě vystoupila Emmerová, Navrátilová, Kohoutová. Na závěr bylo přijato usnesení, ve kterém byly zprávy z jednotlivých podvýborů vzaty na vědomí. Pro **usnesení č. 77**, se vyslovilo 10 poslanců, 2 nehlasovali. O usnesení hlasovali poslanci: Eček, Pecková, Wenigerová, Řápková, Chalánková, Jeník, Vacek, Emmerová, Lesenská, Váhalová, Sklenák, Navrátilová.

Dále bylo v bodě Sdělení předsedy poslancům předneseno: návrh usnesení k zahraničním aktivitám. Pro návrh **usnesení č. 78** se vyslovilo 12 poslanců. Pro usnesení hlasovali poslanci: Eček, Pecková, Wenigerová, Řápková, Chalánková, Jeník, Vacek, Emmerová, Lesenská, Váhalová, Sklenák, Navrátilová.

V bodě Různé vystoupila místopředsedkyně výboru Milada Emmerová, která pozvala všechny poslance na seminář, který je zaměřen na kojenecké ústavy. Poslankyně Pecková se omluvila z důvodu, že v této době probíhá na VŠE seminář k finanční gramotnosti. Poslanec Sklenák požádal o možnost koordinovat jednání výboru s kontrolním výborem.

Místopředsedkyně Emmerová informovala o odpovědi ministra Drábka k novému fungování Úřadu práce. Odpověď poskytne všem poslancům elektronicky. Na závěr projednávání byl přijat návrh termínu a pořadu 14. schůze, ve kterém byl předseda zmocněn, aby po poradě s místopředsedy svolal ve vhodném termínu výbor. Pro **usnesení č. 79** se vyslovili poslanci Eček, Wenigerová, Chalánková, Jeník, Vacek, Emmerová, Sklenák, Váhalová, Lesenská, Navrátilová. Schůze výboru byla zakončena v 17.00 hodin.

Zaznamenal: Antonín Papoušek

Martin V a c e k , v.r.
předseda výboru

Lenka K o h o u t o v á , v.r.
ověřovatelka výboru